

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

DVADESET I OSMA NEDJELJA KROZ GODINU

**KOGA GOD NAĐETE,
POZOVITE NA SVADBU**

mihael

26 / 2020.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**
Godište XV. (2020.), Broj 26 (456),
dvadeset i osma nedjelja kroz godinu
11. listopada 2020.

Kontakt:
vlač. Željko Rakošec, policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
 tel.: 88 853, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici: Sieger Koder, **Suosjećanje**,
<https://www.mercyworld.org/>

LISTOPAD

Ned 11. DVADESET I OSMA
NEDJELJA KROZ GODINUI
Ivan XXIII. papa; Prob

- Pon. 12. Serafin, Maksimilijan
- Uto. 13. Eduard, Edo; Hugolin
- Sri. 14. Kalist papa; Ljeposlav; Divna
- Čet. 15. Terezija Avilska; Rezika; Valter
- Pet. 16. Hedviga; Marija Margareta A.
- Sub. 17. Ignacije Antiohijski; Vatroslav

MEDITACIJA

Poziv na svadbu

3

SLUŽBA RIJEČI DVADESET I OSMA NEDJELJA KROZ GODINU

UVOD U ČITANJA

Svi su pozvani na gozbu

4

ČITANJA

**Koga god nađete, pozovite na
svadbu**

6

HOMILIJA

Kraljeva svadba

8

KATEHEZA

Sakramenti

Zenidba

10

Mali vjeronaučni leksikon

14

UZ BLAGDAN

Ivan XXIII.

16

Terezija Avilska

17

NAŠI POKOJNI

18

PRIČA

Nitko me nije tražio

20

Poziv na svadbu

Poziv na svadbu, o čemu čitamo u današnjem evanđelju, poziv je na uživanje neslućenih visina nebeskog kraljevstva. Ali očito mnogima nije stalo do tih visina. Mnogi ne znaju, ili ne mogu dokučiti (ili to neće, tko će znati) što znače riječi sveto, božansko, nebesko, duhovno, nadnaravno. Njihov je pogled uprt u nizine ovoga svijeta, u materijalnost i osjetilnost, u ispunjavanje tjelesnih želja. Za kraljevsku svadbu i nemaju smisla i nije im stalo do nje. Hodaju svojim putovima, zaposleni su vlastitom trgovinom.

Ima i mnogo gorih slučajeva. Isus kaže da su neki uzvanici uhvatili sluge, zlostavljalih i ubili. Možda se kraljevi sluge doista nisu dovoljno uljudno ponašali, možda je poneki od njih bio previše okrutan prema uzvanicima, ali je očito da su ubijeni zbog neprijateljskog raspoloženja prema kralju.

Takve grozote nisu se događale nekad davno, nisu sadržane samo u evandeoskim prispodobama. Događale su se i događaju još uvijek. Svjedoci smo pokušaja uništavanja, omalovažavanja, klevete ili prešućivanja svega što je miriše na Kraljevstvo nebesko; ljudi, ustanova, općih dobara, umjetnina.

Međutim, visine ostaju visine, bez obzira koliko netko upire svoj pogled u nizine. Kraljevska svadba ostaje kraljevskom svadbom unatoč tome što je mnogi odbacuju, a neki čak poubijaju kraljeve sluge. Poziv na kraljevsku svadbu je zapravo poziv Ljubavi na svadbu ljubavi. Svadbeno ruho je otvorenost za ljubav.

Ostaje tajnom zašto mnogim ljudima nije stalo do te svadbe.

Franc Cerar

Tebe sam poslao

Ruski pisac Ivan S. Turgenjev u jednoj svojoj pripovijetci opisuje djevojčicu koja sjedi pokraj ceste i prolaznike prosi za pomoć. Zima je, ruke joj podrhtavaju, a ona traži samo malo kruha da utazi glad.

- *Moj Bože, zašto bar Ti nešto ne poduzmeš?* pomisli pisac, nastavljajući priču.

Nije čuo nikakav odgovor, pa se cijeli dan mučio tom slikom da bi tek za vrijeme noćnog počinka u snu čuo riječi:

Tko ti je rekao da stvarno nisam ništa učinio? Zar nisam tamo tebe poslao?

Willi Hoffsümmmer, *Kratke priče 2*, Sesvete : Župni ured ; 1998.

Svi su pozvani na gozbu

Kraj vremena se opisuje kao gozba, kao vrijeme velike radosti. Bit će to blagdan najukusnije hrane i najboljeg pića. I najsitnije mrvice će se pojesti, i svaka kap će se popiti. Bit će veselje, kao na svadbi, kad se sva neprijateljstva zaborave a ljubav bude zapovijed koja vlada tim danom. Ljudi neće morati raditi i pripremati tu gozbu; sve će biti isplanirano i spremljeno. Bog će prirediti stol, on će i pozvati na slavlje. Od ljudi se samo traži da odgovore na upućeni poziv. Teško povjerovati, ali neki odbiju poziv: bilo da ga zanemare, bilo da se zaokupe nekim svojim »bitnim poslovima«. Ljudima je zanimljivije gledati sportske emisije, filmove, trač-emisije nego se odazvati na gozbu. Čak i oni koji su zainteresirani za gozbu, često ne mogu odvojiti vrijeme i energiju koja se zahtijeva. I onda ispričnica: ne mogu doći. Kakva šteta a ujedno i sramota. Ljudi često zaborave da sve ide prema kraju; život ide prema vremenu gozbe. Svi ljudski planovi, sva zanimanja, sve zabave će prestati. Samo će gozba ostati, zato ispričnicu treba zaboraviti.

Eshatološko spasenje

**U
lomak iz proroka Izajie opisuje** zgodu koja govorio o trajnoj pobjedi, velikom slavlju i životu bez kraja. Radnja se događa na visokom brdu, vjerojatno brdu Gospodnjem. Na tom brdu je proslavljen veličanstveni blagdan, vrlo vjerojatno eshatološka gozba. Obilna hrana koja se spominje je simbol punine života. Na tom brdu će Bog isto tako uništiti smrt. Postoje i druge naznake koje ukazuju da se radi o eshatološkom prikazu. Prva naznaka je univerzalni

karakter viđenja. Svi narodi, ne samo izraelska plemena, svetkovat će na tom brdu. Druga naznaka je korištenje izraza »u onaj dan«. Taj izraz se obično odnosi na vrijeme kad će se sva obećanja ispuniti, tj. kad će nastupiti konačno ispunjenje. Izraz »onaj dan« označava dan spasenja. I zadnja naznaka je obećanje da će smrt biti uništena. To je nešto što će se dogoditi na kraju vremena. Jednom kad smrt bude uništena, neće biti razloga za strah. Čak štoviše, bit će opće veselje. I toga dana ljudi će klicati Bogu od koga su iščekivali spasenje. Premda se spasenje spominje tek na kraju ulomka, cijelo viđenje je protkano tom temom.

<http://www.smariadelcengio.it/>

Služenje i u patnjama

U kakvoj se situaciji nalazi Pavao najbolje opisuje riječ »nevoluta« u 14. retku. Pavao ovdje ne govori o uobičajenim i svakodnevnim progonima i trpljenjima kršćana. Niti on zapravo zahvaljuje Filipljanima za pomoć u nekoj fizičkoj potrebi. On prije svega govori o patnjama koje će podnosići svi ljudi kad iznenada dođe kraj, tj. o apokaliptičkim patnjama. To su patnje koje će svi kršćani podnosići. Moguće da su vjernici podnosili i fizičke nevolje, no nevolje o kojima Pavao govori potječu od apokaliptičkog svršetka svijeta. A predokus tih patnja Pavao je iskusio kroz breme služenja. Njegovo služenje Crkvi naučilo ga je da se prilagodi svakoj situaciji. Doživio je poniženja koja često idu skupa sa služenjem evanđelju, kao i dodvoravanja koja isto tako ne stoje daleko. Mogao je živjeti i služiti i u jednoj i u drugoj situaciji. Bilo je vremena kad je obilovao, ali i kad je gladovao. No, sve su to bile vanjske stvari koje Pavlu nisu bile toliko važne. On je uvjeren da je njegovo predanje služenju inspirirano i vođeno od strane Boga; tako da je uvjeren da će Bog pribaviti sve što je potrebno da on ispunji svoju zadaću.

Ponuda svima - jamstvo nikome!

Prispodoba iz Matejeva evanđelja zahtijeva alegorijsko tumačenje koje osvjetljava razne teološke vidike. Kralj je očigledno Bog koji je planirao eshatološko slavlje. Kraljev sin je Isus. Sluge su proroci i ostale vjerske vođe koji su pozvali ljudе na jedinstvo s Bogom. Nekoga je od njih, takvo poslanje, stajalo života. Prva grupa gostiju, oni koji su prvotno bili pozvani, izgledala je kao pristojna grupa, no kad je stigao konačni poziv, zaokupili su se nekim svojim stvarima. Njihov nehaj ne treba zanemariti, jer kraljev poziv se ne odbija tako lako. Ljudi koji su napunili dvoranu bili su skupljeni slučajno: bilo je tu i dobrih i loših. No oni su se barem odazvali kraljevu pozivu. Teško je odgonetnuti koje je značenje svadbene haljine. Vjerojatno je predstavljala određeni vidik pravednosti, tj. iako je poziv upućen svima, ipak se traže određeni standardi. Sve u svemu, eshatološki karakter prispodobe je očit. Poziv na svadbenu gozbu je ponuđen svima. No mali broj ljudi je uzeo učešće u tom slavlju. Prispodoba želi reći da je uživanje eshatološkog vremena ponuđeno svima, no nikom nije zajamčeno.

Darko Tomašević, Nedjeljna Biblijka poruka, Glas Koncila

Prvo čitanje: Iz 25, 6-10a

Gospodin će spremiti gozbu svoju i suzu će sa svakog lica otrti.

Čitanje Knjige proroka Izajje

Gospodin nad Vojskama spremiće sve narodima na ovoj gori gozbu od pretiline, gozbu od izvrsna vina, od pretiline sočne, od vina staložena.

Na ovoj gori on će raskinuti zastor što zastiraše sve narode, pokrivač koji sva plemena pokrivaše i uništiti će smrt zasvagda. I suzu će sa svakog lica Gospodin Bog, otrti - sramotu će svog naroda na svoj zemlji skinuti: tako Gospodin reče.

I reći će se u onaj dan:
"Gle, ovo je Bog naš,
u njega se uzdasmo, on nas je spasio;
ovo je Gospodin u koga se uzdasmo!
Kličimo i veselimo se spasenju
njegovu,
jer ruka Gospodnja na ovoj gori počiva!"

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 23, 1-6

Otpjevni psalam: Ps 23, 1-6

Gospodin je pastir moj:
ni u čem ja ne oskudijevam;
na poljanama zelenim
on mi daje odmora.
Na vrutke me tihane vodi
i krijepe dušu moju.

*****

Stazama pravim on me upravlja
radi imena svojega.
Pa da mi je i dolinom smrti proći,
zla se ne bojim jer si ti sa mnom.
Tvoj štap i palica tvoja
utjeha su meni.

*****

Trpezu preda mnom prostireš
na oči dušmanima mojim.
Uljem mi glavu mažeš,
čaša se moja prelijeva.

*****

Dobrota i milost pratit će mene
sve dane života mogu.
U Gospodnjem ču domu prebivati
kroz dane mnoge.

*****

Drugo čitanje: Fil 4, 12-14.19-20

Sve mogu u Onome koji me jača!

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Filipljanima

Braćo!

Znam i oskudijevati, znam i obilovati! Na sve sam i na svašta navikao: i sit biti i gladovati, i obilovati i oskudijevati. Sve mogu u Onome koji me jača! Ipak, lijepo je od vas što sa mnom podijeliste moju nevolju. A Bog moj ispunit će svaku vašu potrebu po bogatstvu svome, veličanstveno, u Kristu Isusu. Bogu pak, Ocu našemu, slava u vijeke vjekova! Amen.

Riječ Gospodnja

Evangelije: Mt 22, 1-14

Koga god nađete, pozovite na svadbu.

Čitanje svetog Evangelija po Mateju

U ono vrijeme:

Isus ponovno prozbori svećeničkim glavarima i starješinama naroda u prispodobama:

»Kraljevstvo je nebesko kao kad neki kralj pripravi svadbu sinu svomu. Posla sluge da pozovu uzvanike na svadbu. No oni ne htjedoše doći. Opet posla druge sluge govoreći: ‘Recite uzvanicima: Evo, objed sam ugotovio. Junci su moji i tovlijenici poklani i sve pripravljeno. Dodite na svadbu!’ Ali oni ne mareći odoše – jedan na svoju njivu, drugi za svojom trgovinom. Ostali uhvate njegove sluge, zlostave ih i ubiju. Nato se kralj razgnjevi, posla svoju vojsku i pogubi one ubojice, a grad im spali. Tada kaže slugama: ‘Svadba je, evo, pripravljena, ali uzvanici ne bijahu dostojni. Podjite stoga na raskršća i koga god nađete, pozovite na svadbu!’ Sluge iziđoše na puteve i sabraše sve koje nađoše – i zle i dobre. I svadbena se dvorana napuni gostiju.«

Kad kralj uđe pogledati goste, spazi onđe čovjeka koji ne bijaše odjeven u svadbeno ruho. Kaže mu: ‘Prijatelju, kako si ovamo ušao bez svadbenoga ruha?’ A on zanijemi. Tada kralj reče poslužiteljima: ‘Svežite mu ruke i noge i bacite ga van u tamu, gdje će biti plač i škrnut zubi.’ Doista, mnogo je zvanih, malo izabranih.«

Riječ Gospodnja

Kraljeva svadba

Zajednička tema čitanja na dvadeset osmu nedjelju kroz godinu je Božja velikodušnost.

Prorok Izaija prorukuje o mesijanskoj gozbi. Gozba, slika banketa, česta je i omiljena biblijska tema, prvenstveno je simbol onog spasenja koje Bog priprema za svakog čovjeka. Izaija naglašava upravo ovu univerzalnu namjeru spasenja kada kazuje da Gospodar nad Vojskama priprema svim narodima obilnu gozbu. Pri tome su važna dva momenta: gozba je Božji dar, on ju priprema, on spašava svoj narod, on uništava smrt, on će otrti sramotu svog naroda. Drugi akcent je na izobilju: biti će izvrsnog vina, masne, najbolje hrane i jakog vina staložena. U vezi s prvim čitanjem možemo promišljati o Božjoj velikodušnosti i u našem životu i možemo se sjećati zahvalnim srcem svega što je dobri Bog za nas učinio u tijeku našeg života.

U Poslanici Filipljanima sveti Pavao također o Božjoj beskrajnoj ljubavi uvjerava svoje zabrinute vjernike: *Moj Bog će - prema svom bogatstvu - u svojoj slavi opskrbiti vas putem Isusa Krista sa svime, što vam je potrebno.*

Dirljivo je kako Sveti Pavao govori o Bogu: »moj Bog«. To je izričaj zrele, punoljetne vjere: odražava ljubav, povjerenje i potpunu predanost. Vjera nam je postala osobna onda kada na taj način o Bogu možemo razmišljati, to jest u svakom trenutku, u svakoj okolnosti, u dobru i u zlu, sreći i nesreći, bogatstvu i siromaštvu usuđujemo se nazvati ga »naš Bog« ili »moj Bog«.

Kod ove točke dotičemo se evanđeoske prispodobe. Kraljeva svadba također obećava prekomjerno obilje, ali pozvani ne osjećaju da bi kralj, u ovom slučaju Bog, bio njihov kralj, njihov Bog. Oni imaju važnijeg, hitnijeg posla. Evanđeoski odlomak žigoše farizeje koji su zbog nebitnog zanemarili bitno, ali isto to poručuje i nama, to jest da smo dosta često sami odgovorni za svoje duhovno sljepilo.

Nesvakodnevnu, paradoksnu situaciju prikazuje Isus svojim slušateljima: jedan kralj spremi svadbu za svog sina, gozba je obećavajuća, zaklali su ugojene životinje. Na Istoku tako što nije svakodnevna pojava, tim prije, što je u onim krajevima toplo, a to znači da meso treba brzo potrošiti, a potom moguće mjesecima meso neće opet dospjeti na stol. Sve upućuje na to da je poziv privlačan, tim prije što pozvani često puta samo su u snu

vidjeli mesa i ostale dobre zalogaje. Ali događaj je nesvakodnevni i zbog osobe domaćina: sam je kralj domaćin, čiji se sin ženi. Dakle riječ je o pozivu zbog kojeg se uzvanici mogu osjećati veoma počašćeni, i koji se pri zdravoj pameti i bez doista ozbiljnih razloga ne može odbiti. Stoga zvuči gotovo nevjerojatno kasnija primjedba, da se uzvanici nisu odazvali. To je povreda najosnovnijih pravila ponašanja. Štoviše, jedan je otisao na njivu, a drugi skrbio oko svoje trgovine. Situacija je potpuno apsurdna.

Zapazimo kako ovi ljudi razmišljaju. Uživimo se u njihovu situaciju i pokušajmo se prepoznati. Da bi netko otisao na takvu svadbu, trebao bi se oprati, obući svečano odijelo, susresti se s novim, nepoznatim ljudima. To je pretjerano zahtjevna stvar, mnogo je jednostavnije ostati kod kuće, prepustiti se struji navika ritma svakodnevnice, nositi pohabanu ali naviknutu radnu odjeću, nastaviti svakodnevne aktivnosti. Razmislimo, ovi ljudi ne čine ništa loše, naprotiv, na prvi pogled čine se sasvim vrijednim radnicima koji zarađuju za svakodnevni kruh, što je u njihovom slučaju razumljivo važnije, nego poći u svadbu. Pa ipak osjećamo da se ovdje događa jedan neshvatljivi nesporazum jer ovaj poziv se ne može, ne smije odbiti. O čemu je dakle riječ?

Ovim primjerom Isus nas upozorava koliko u nama može biti jaka svakodnevna rutina, koliko nas mogu zaslijepiti naši običaji, tako da se ukamenimo u svojem duhovnom rastu, postajemo nesposobni za promjene, za obraćenje, postajemo tromi

na Isusov poziv, na poticanje milosti. Stoga ova prispoloba je upućena nama i kaže: »Ti si ovaj čovjek, koji otklanja poziv, jednostavno zbog toga jer si postao žrtvom duhovne lijjenosti.«

Ova se poruka može varirati. Koliko li smo puta prošli pokraj prosjaka, beskućnika, siromašnih slegnuvši ramenima: što se tu može napraviti, uvijek je tako bilo i tako će i biti. Sve dok se netko ne zaustavi i rekne: to ne mora biti tako, može se tu nešto učiniti. To je učinila Majka Terezija vidjevši odbačene u Kalkuti, i od tada su joj se tisuća ljudi priključili u uvjerenju, da se ipak može nešto učiniti u interesu ovih nesretnika. Koliko puta se od bračnih partnera može čuti, da im je obiteljski život potpuno odumro, ali s ciničnim slijeganjem ramena jedan drugoga tlače dalje, umjesto da jedan od njih hrabro stane pred drugoga i kaže: to ne može dalje tako, oprosti mi. Ne svojom snagom, naravno, već uvažavajući izvrsno otkriće svetog Pavla apostola koji je rekao: »Sve podnosim u onome, koji mi daje snagu«. Na žalost prijevod ne odražava sasvim točno duhovni doživljaj sv. Pavla; izraz »podnosim« upućuje na pasivnost, Pavao se međutim začudio, na što sve je bio sposoban od kada je rekao dâ Kristovom pozivu.

Potaknuti porukom čitanja, zahvalimo Bogu za njegovu velikodušnost prema nama, za mnoštvo sitnih znakova njegove ljubavi koji rese naš životni put.

Sakrament svetoga reda

Mješovite ženidbe i različitost vjere

U mnogim je zemljama dosta često sklapanje *mješovitih ženidbi* (između katolika i krštenog nekatolika). Takva ženidba traži osobitu pozornost i supružnika i dušobrižnika. Slučaj pak ženidbe s *različitošću vjere* (između katolika i nekrštenog) iziskuje još veću opreznost.

Različita vjeroispovijest supružnika ne predstavlja nesavladivu zapreku za ženidbu, ukoliko im uspije povezati što je svako od njih primilo u vlastitoj zajednici, i jedno od drugoga naučiti na koji način svako od njih živi svoju vjernost Kristu. Ali ipak ne treba omalovažiti teškoće mješovitih ženidbi. One proizlaze iz činjenice da podjela među kršćanima još nije prevladana. Supruzi se izlažu opasnosti da drama kršćanske nesloge odjekne i unutar njihova doma. Različitost vjere može te teškoće samo povećati. Vjerska razmimoilaženja, drugačije poimanje ženidbe i drugačije religijsko mišljenje i osjećaj mogu biti izvorom

bračnih napetosti, osobito glede odgoja djece. Tada se može javiti i napast: vjerska ravnodušnost.

Prema važećem pravu latinske Crkve, za dopuštenost mješovite ženidbe traži se *izričito dopuštenje crkvene vlasti*. U slučaju različitosti vjere za valjanost ženidbe traži se *izričit oprost od zapreke*. To dopuštenje i taj oprost prepostavljaju da obje strane poznaju i ne isključuju bitne svrhe i svojstva ženidbe kao i obveze koje preuzima katolička stranka glede krštenja i odgoja djece u Katoličkoj Crkvi.

U mnogim krajevima, zahvaljujući ekumenskom dijalogu, zainteresirane kršćanske zajednice mogle su organizirati *zajedničku pastvu za mješovite ženidbe*. Zadaća joj je pomagati dotičnim parovima da bi mogli svoje osebujno stanje živjeti u svjetlu vjere. Treba im također pomagati svladavati napetosti između obveza što ih supružnici imaju jedno prema drugome i prema svojim crkvenim zajednicama. Treba također poticati razvoj onoga što im je u vjeri zajedničko i poštovanje onoga u čemu se razlikuju.

U brakovima s različitošću vjere katolički supružnik ima naročit zadatak. Doista »muž nevjernik posvećen je ženom i žena

nevjernica posvećena je bratom» (7 Kor 7,14). Velika je radost za kršćanskog supružnika i za Crkvu ako to »posvećivanje« dovede do slobodnog obraćenja drugog supružnika na kršćansku vjeru. Iskrena bračna ljubav, ponizno i strpljivo življenje obiteljskih kreposti i ustrajna molitva mogu supružnika koji nije vjernik pripremiti za primanje milosti obraćenja.

IV. Učinci sakramenta ženidbe

»Iz valjane ženidbe nastaje među ženidbenim drugovima veza koja je po svojoj naravi trajna i isključiva; osim toga, u kršćanskoj se ženidi drugovi posebnim sakramentom okrepljuju i kao posvećuju za dužnosti i dostojanstvo svojega staležaka.«

Ženidbeni vez

Privolu kojom se ženidbeni drugovi uzajamno daju i prihvaćaju, zapečaćuje sam Bog. Iz njihova saveza »rađa se, također pred društвom, ustanova koja je po Božjoj odredbi trajna«. Supružnički savez uključen je u savez Boga s ljudima: »Prava bračna ljubav uzdignuta je u božansku ljubav«.

Ženidbeni vez uspostavljen je, dakle, od samoga Boga, tako da među krštenima sklopljena i izvršena ženidba nikad ne može biti razriješena. Taj vez, koji proizlazi od slobodnoga ljudskog čina supružnika i izvršenja ženidbe, neopoziva je stvarnost iz koje proizlazi savez, zajamčen Božjom

vjernošću. Crkva nema vlasti izjašnjavati se suprotno toj odredbi Božje mudrosti.

Milost sakramenta ženidbe

»Kršćanski supružnici (...) imaju u svom životnom položaju i u svom staležu vlastit dar u Božjem narodu.« Ta milost vlastita sakramentu ženidbe namijenjena je usavršavanju supružničke ljubavi, jačanju njihova nerazrješiva jedinstva. Snagom te milosti oni »se uzajamno pomažu za postizanje svetosti u bračnom životu te u prihvaćanju i odgoju djece«.

Krist je izvor te milosti. »Kao što je nekoć sam Bog savezom ljubavi i vjernosti prišao svome narodu, tako sada Spasitelj ljudi i Zaručnik Crkve po sakramentu ženidbe dolazi ususret kršćanskim supruzima. On ostaje s njima, daje im snage da ga slijede uzimajući na se svoj križ, da se nakon padova ponovno dižu, da si uzajamno oprštaju, da nose terete jedno drugoga, da budu »podložni (...) jedni drugima u strahu Kristovu« (Ef 5,21) te se ljube ljubavlju nadnaravnom, nježnom i plodnom. U radostima njihove ljubavi i obiteljskog života on im već na ovome svijetu daje predokus svadbene gozbe Jagančeve:«

Kako bih mogao izraziti sreću toga braka što ga Crkva sjedinjuje, euharistijska žrtva utvrđuje, blagoslov pečati, anđeli naviještaju a nebeski Otac prihvaća? Kakav li su par dvoje vjernika sjedinjeni istom nadom, istom čežnjom, istim obdržavanjem, istim služenjem! Oboje su djeca istoga Oca, služitelji istoga

Gospodara; nema tu nikakve podjele ni u duhu ni u tijelu. Dapače, zaista su dvoje u samo jednom tijelu i gdje je tijelo jedno, jedan je i duh.

V. Dobra i zahtjevi bračne ljubavi

»Bračna ljubav uključuje cjelinu u koju ulaze sve sastojnice osobe - zov tijela i nagona, snaga osjećaja i strasti, težnja duha i volje-; ona smjera duboko osobnom jedinstvu, koje - nadilazeći sjedinjenje u jednom tijelu vodi do punog jedinstva srca i duše. Ta ljubav traži *nerazrješivost* i *vjernost* u uzajamnom neopozivu darivanju te se otvara plodnosti. Riječ je ukratko o redovitim značajkama svake bračne ljubavi, ali s novim značenjem koje ju ne samo čisti i učvršćuje, nego je također toliko uzvisuje te ona postaje izrazom upravo kršćanskih vrijednosti«.

Jedinstvo i nerazrješivost ženidbe

Ljubav među supuzima po svojoj naravi iziskuje jedinstvo i nerazrješivost njihova osobnoga zajedništva koje uključuje sav njihov život: »Tako više nisu dvoje, nego jedno tijelo« (Mt 19,6). Oni su »pozvani trajno rasti u svome zajedništvu, u svakodnevnoj vjernosti bračnom obećanju potpunog uzajamnog dara«. To ljudsko zajedništvo potvrđeno je, očišćeno i k savršenstvu privедено zajedništvom u Isusu Kristu, što ga daje sakrament braka. Ono se produbljuje življnjem zajedničke

vjere i zajedničkim primanjem pričesti.

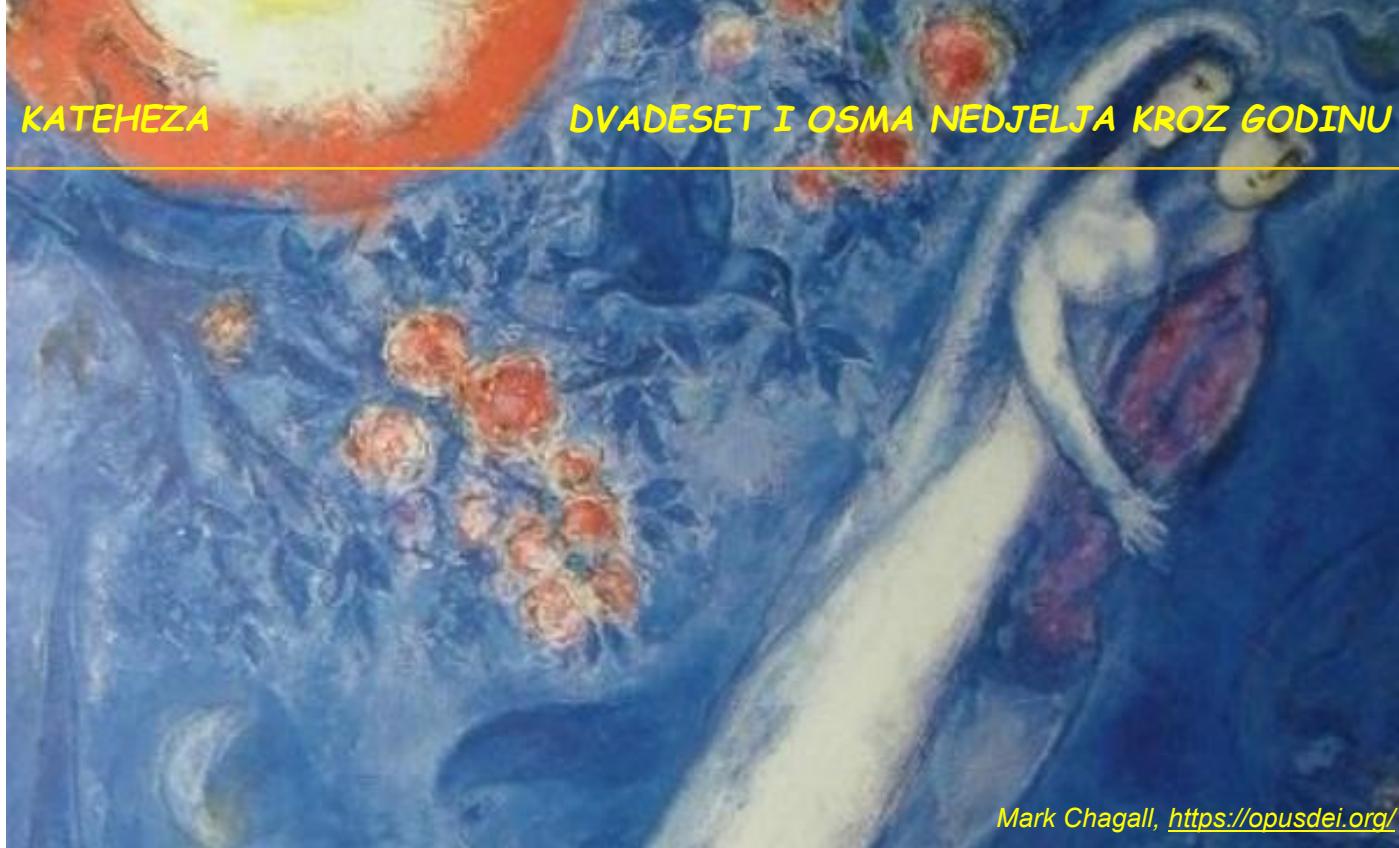
»Ženidbeno jedinstvo koje Gospodin potvrđuje, jasno se očituje također u jednakom osobnom dostojanstvu kako muškarca tako i žene, što ga treba priznati u uzajamnoj i punoj ljubavi. Mnogoženstvo se protivi tom jednakom dostojanstvu i jedinoj i isključivoj bračnoj ljubavi.

Vjernost bračne ljubavi

Bračna ljubav po samoj svojoj naravi traži od supružnika nepovredivu vjernost. To je posljedica dara samih sebe kojim su se supružnici jedno drugome darovali. Ljubav želi biti neopoziva. Ne može biti »do drugačije odredbe«. »To prisno sjedinjenje, kao uzajamno darivanje dviju osoba, i dobro djece zahtijevaju punu vjernost bračnih drugova i njihovo nerazdruživo jedinstvo.«

Najdublji je tome razlog Božja vjernost savezu i Kristova vjernost Crkvi. Sakrament ženidbe osposobljuje ženidbene drugove da tu vjernost predstavljaju i da je svjedoče. Od sakramenta, nerazrješivost ženidbe dobiva nov i dublji smisao.

Može izgledati teško, čak nemoguće, za cijeli se život vezati uz jedno ljudsko biće. Stoga je još potrebnije naviještati dobru vijest da nas Bog ljubi potpunom i neopozivom ljubavlju, da su supružnici dionici te ljubavi, da ih Bog vodi i podupire te po svojoj vjernosti mogu oni biti svjedoci

Mark Chagall, <https://opusdei.org/>

vjerne ljubavi Božje. Muž i žena koji Božjom milošću, često u vrlo teškim uvjetima, daju takvo svjedočanstvo zaslužuju zahvalnost i potporu crkvene zajednice.

Ipak ima prilika kada bračni suživot postaje praktički nemoguć iz najrazličitijih razloga. U takvim slučajevima Crkva dopušta tjelesnu rastavu i prekid zajedničkog stanovanja. Supružnici ne prestaju biti muž i žena pred Bogom; i nisu slobodni za sklapanje novih veza. U tako teškom stanju najbolje bi rješenje bilo - ako je moguće - pomiriti se. Kršćanska je zajednica pozvana pomagati tim osobama da u takvu stanju žive kršćanski, u vjernosti ženidbenom vezu koji ostaje nerazrješiv.

U naše doba u mnogim zemljama brojni katolici pribjegavaju razvodu po građanskim zakonima te građanski sklapaju novu vezu. Vjerna riječi Isusa Krista (»Tko otpusti svoju ženu pa se oženi drugom, čini prema prvoj preljub; i ako žena napusti svoga muža pa se uda za drugoga, čini preljub« Mk 10,11-12), Crkva drži da ne može priznati valjanom novu vezu ako je prvi brak bio valjan. Ako su se rastavljeni građanski ponovno vjenčali, nalaze se u stanju koje se objektivno

protivi Božjemu zakonu. Stoga ne mogu pristupati euharistijskoj pričesti dokle god traju takve prilike. Iz istog razloga ne mogu preuzimati stanovite crkvene odgovornosti. Ne može im se udjeliti ni pomirenje u sakramentu pokore, osim onima koji se pokaju što su povrijedili znak Saveza i vjernosti Kristu, obvezavši se živjeti u potpunoj uzdržljivosti.

Prema kršćanima koji žive u takvu stanju i koji često čuvaju vjeru te žele kršćanski odgajati djecu, svećenici i sva zajednica trebaju iskazivati pozornu skrb kako se oni ne bi osjećali odijeljenima od Crkve, u čijem životu mogu i trebaju kao krštenici sudjelovati:

Treba ih poticati na slušanje riječi Božje, na sudjelovanje u misnoj žrtvi, na ustrajnost u molitvi, da podupiru dobrotvorne pothvate i one što ih zajednica poduzima u prilog pravde, da odgajaju djecu u kršćanskoj vjeri, da gaje duh i djela pokore, da tako iz dana u dan zazivaju milost Božju."

Mali vjeronaučni leksikon

Katolička crkva

Povijest

Katolička crkva u visokom u kasnom srednjem vijeku

U visokome srednjem vijeku (1050.-1300.) zapadna kršćanska zajednica naroda ujedinjena je pod vodstvom Crkve. Vjersko je središte toga zapadnoga kršćanskog svijeta Rimska stolica s papom na čelu. Intelektualnim središtem postaju novonastala sveučilišta (Pariz, 1200.; Salamanca, 1220.; Padova, 1222.; Napulj, 1224.; Oxford, 1249.; Cambridge, 1284.), s Pariškim sveučilištem na čelu (»majka znanosti«). Na njima je, na latinskom jeziku, skolastička filozofija i teologija doživjela svoj vrhunac (Albert Veliki, Toma Akvinski, Bonaventura, Duns Skot).

Feudalno je društvo politički organizirano u feudalne državice i kraljevstva, na čijem je čelu, više simbolično nego stvarno, Sveti Rimski-Njemačko Carstvo, s carem.

To je doba obilježeno sukobom papa (Grgur VII., Inocent III., Bonifacije VIII.) i careva (Henrik IV., Fridrik I. Barbarossa, Fridrik II. Hohenstaufovac) oko prevlasti u zapadnom kršćanskom svijetu, to je također doba križarskih ratova i utemeljenja Inkvizicije (XIII. st.), ali i doba crkvenih reformi (kliničeva reforma, gregorijanska reforma, cisterciti), nastanka novih pustinjačkih (augustinčići, pavlini, karmelićani), viteških (ivanovci, templari) i prosjačkih redova (franjevci, dominikanci).

To je vrijeme procvata mistike (viktorinci), pučke pobožnosti (hodočašća) i gradnje velebnih romaničkih i gotičkih katedrala.

Zbog dugotrajnog sukoba papinstva i carstva Crkva unatoč visokim duhovnim i intelektualnim dosezima, iz tog razdoblja izlazi duhovno oslabljena, a carstvo postupno slabi u korist nacionalnih država.

U sukobu pape Bonifacija VIII. i francuskog kralja Filipa IV. Lijepoga pape gube ulogu vrhovnog poglavara kršćanskog Zapada.

U kasnome srednjem vijeku (1300.-1500.) dolazi do postupne dezintegracije srednjovjekovnog kršćanskog svijeta.

Pod utjecajem humanizma i renesanse jača individualizam, laičko načelo te postupna desakralizacija društva.

To je doba avignonskog sužanstva (1309.-78.) i Velikoga zapadnog raskola (1378.), ali i pokušaja uspostavljanja crkvenog jedinstva s pravoslavnim crkvama (Firentinska unija). Koncilijaristi se spore s kurijalistima o tome tko je nadležan u stvarima katoličkog nauka i discipline, papa (kurijalizam) ili koncil (koncilijarizam). Neuspjeli pokušaji reforme Crkve (J. Wycliff, J. Hus, G. Savonarola) već nagovještavaju reformaciju.

Unatoč spomenutim napetostima i duhovnoj degradaciji, u tom razdoblju cvate mistika, a pobožnost se individualizira i produhovljuje (devotio moderna). Kršćanski humanisti nastoje uskladiti antičku kulturu i evanđeoske vrijednosti (Nikola Kuzanski, Erazmo Roterdamski, T. Morus, M. Marulić), a renesansna umjetnost u oblikovanju kulnog prostora polako potiskuje gotiku. Dok nakon pada Carigrada (1453.) Osmanlije prodiru u jugoistočne katoličke zemlje (Ugarska, Hrvatska, Bosna), španjolski kraljevi na Iberskom poluotoku zauzimaju posljednje islamsko uporište Granadu, iste godine kad je Kolumbo otkrio Ameriku (1492.).

Papa Ivan XXIII.

11. listopada

Papa Ivan XXIII., krsnim imenom Angelo Giuseppe Roncalli rođen je 25. studenog 1881. u selu Sotto il Monte na talijanskom sjeveru. Bio je četvrti od trinaestoro sestara i braće. S deset godina stupio je u sjemenište u Bergamu. Teologiju je studirao u Rimu, gdje je i doktorirao 1904. te iste godine zaređen za svećenika.

Tijekom života obavljao je različite službe. Najprije je bio profesor u sjemeništu i tajnik bergamske biskupije. Tijekom Prvog svjetskog rata bio je vojni kapelan u sanitetskoj službi talijanske vojske, potom duhovnik u sjemeništu. Nakon što je neko vrijeme bio predstojnik talijanske Komisije za širenje vjere, Papa Pio XI. Povjerio mu je diplomatsku službu. Kao vatikanski diplomat djelovao je u Bugarskoj, Turskoj, Grčkoj, a 1944. odlazi u diplomaciju u Francusku.

Papa Pio XII., 15. siječnja 1953., imenovao ga je kardinalom, a potom i nadbiskupom Venecije.

Za papu je izabran 28. listopada 1958.u 11. krugu, nakon tri dana glasovanja.

Novoizabrani papa najavio je 25. siječnja 1959. sazivanje općeg crkvenog sabora. Drugi vatikanski koncil svečano je otvoren 11. listopada 1962. Ivan XXIII. umro je 3. lipnja 1963., ne dočekavši svršetak koncila. Bio je jednostavan i omiljen među pukom stoga je nazvan „Papa Dobri“ ili „Ivan Dobri“. Za vrijeme svog pontifikata objavio je osam enciklika, a najznačajnije *Mater et Magistra* (Majka i učiteljica, 1961.) i *Pacem in terris* (Mir na zemlji 1963.). Imenovao je 52 nova kardinala, a zapamćen je ostao i po diplomatskom posredovanju, primjerice u Kubanskoj krizi.

Blaženim ga je proglašio papa Ivan Pavao II. 3. rujna 2000., a svetim, papa Franjo 27. travnja 2014.

Životna radost

Dvije zgode iz života pape Ivana XXIII., dok je kao nuncij službovao u Parizu.

Na jednom primanju neki se gost želio mu se narugati nunciju te reče:

- *Eminencio, što velite na ovaj raskošni stol; čega sve nema od životnih radosti ovoga svijeta kojeg Vi držite zlim!?*

- *Nigdje ne piše kako je Bog životne radosti namijenio samo grješnicima,* - blaženo se nasmija nuncij.

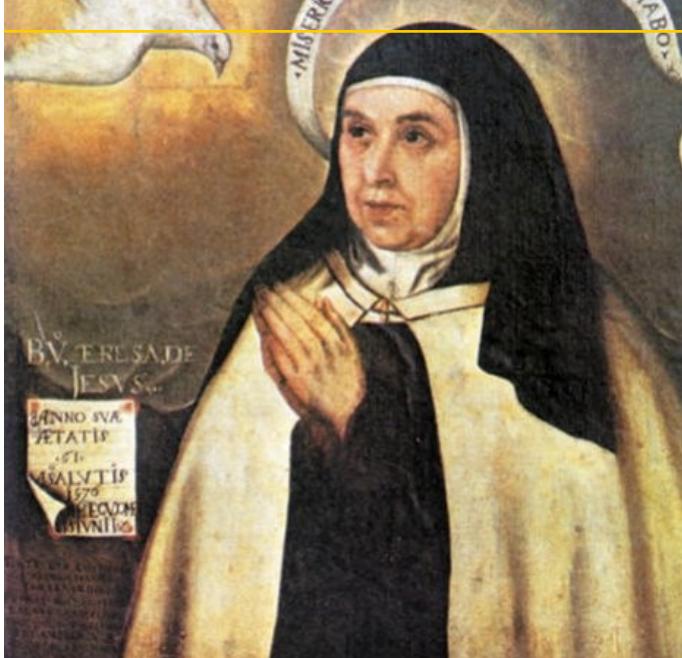
Na jednom sličnom primanju pojavila se neka dama s izrazito dubokim dekolteom.

Oči sviju bijahu uprte u nuncija očekujući njegov komentar.

- *Gospodo, gledate u krivome smjeru. Atrakcija je na drugoj strani!* - reče duhoviti Roncalli.

(A. Gruber)

Willi Hoffsümmmer, *Kratke priče 2*, Sesvete : Župni ured ; 1998.

Terezija Avilska ili Velika, sv. (poznata kao Terezija od Isusa, pravo ime Teresa Sánchez de Cépeda y Ahumada), španjolska karmeličanka, mističnica i književnica (Ávila, 28. III. 1515 – Alba de Tormes, 4. X. 1582). Kći židovskih obraćenika, od djetinjstva prakticirala isposništvo i pisala imitacije tada popularnih viteških romana. God. 1535. stupila u karmeličanski red u Ávili, zavjete položila 1538.; od 1560. posvetila se reformi reda. Unatoč žestokim protivljenjima počela je osnivati reformirane samostane (od 1562.), iz kojih je proizšla reformirana grana reda - provincija Bosonogih karmeličanki (1580.);

Terezija Avilska

15. listopada

pri tom ju je posebno podupirao sv. Ivan od Križa. Povijest reformi opisala je u djelu *Utemeljenja* (1573.-74.). Obilježje njezine duhovnosti povezanost je mističke prakse s apostolatom laika. O vlastitoj vjeri i mističnom iskustvu spoznaje Boga govorila je i pisala krajnje izravno, što joj je priskrbilo mnoge prijatelje i neprijatelje, ali i mjesto u samom vrhu duhovnoga života Španjolske. U proznim djelima iznijela je praktična iskustva obnove reda, odnosa s prijateljima, isповједnicima i sl. te svoja mistična iskustva. Među djelima, koja osim teološkog nadahnuća i značenja imaju i važno mjesto u španjolskoj književnosti, ističu se: *Moj život* (1562.), *Put k savršenosti* (1566.), *Zamak duše* (1577.), *Pisma* (posmrtno, 1658.). Osobnim kontaktima, spisima i pismima znatno je utjecala na katoličku obnovu XVI. i XVII. stoljeća. Svetom je proglašena 1628., a crkvenom naučiteljicom 1970. Ikonografski joj je prikaz redovnica u ekstazi, a atributi golubica (nadahnuće) i strjelice.

<https://www.enciklopedija.hr/>

Bog se ne mijenja

Težite vječnom nebeskom. Vjeran i bogat obećanjima, Bog se ne mijenja

Cesto se misli da je Bog poput škrinje sa sladoledom iz koje biram po vlastitom uku-su. „Molim jednu čokoladnu i jednu kuglu od maline.“ Ako vam ne dobijem što tražim, neću platiti niti jesti. Bog nije takav. On je Otac, a ni tata ne daje uvijek ono što želim, on daje ono što mi je potrebno. Tata zna što je najbolje za njegovu djecu, jer ih poznaje. Tata, budući voli djecu s vremena na vrijeme ih ispravlja i opominje. Tata djeci uvijek želi najbolje. Koliko me tek Bog voli! Ali opet uporno želim da mi ispunjava želje, da čini čudeša, opet i opet. Stani, Bog nije tvornica koja proizvodi stvari po mom ukusu! Ponekad moram pričekati jer netko stigao prije. Ako mi se nekad učini da je Bog daleko, da me ne vidi i ne čuje, trebam znati da je On uvijek tu u mom životu. On prati svaki moj udisaj i svaku kretnju. Moram se pouzdati u njega i dopustiti da me oblikuje i ispravlja. On će mi uvijek dati ono što trebam, a ne ono što želim.

H. Edgar Henríquez Carrasco, LC , <https://es.catholic.net/>

NAŠI POKOJNI

DALIBOR DADIĆ,

PU primorsko - goranska, Gospić, 10. listopada 1993.

BRANKO BERAKOVIĆ,

MUP sjedište, Gaj, 11. listopada 1991.

ZORAN MAGLIĆ,

PU brodsko - posavska, Vrpolje, 11. listopada 2005.

MILAN BIĆANIĆ,

PU ličko-senjska, u službi, Josipdol, 11. listopada 2004.

ZORAN BOŠKOVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vukovar, 12. listopada 1991.

ZDENKO BOGDAN,

MUP sjedište, Marinci, 13. listopada 1991.

ANTUN HABAN,

MUP sjedište, Marinci, 13. listopada 1991.

ADAM PAVIČIĆ,

PU brodsko - posavska, Vukovar, 13. listopada 1991.

NENAD REŽIĆ,

MUP sjedište, Marinci, 13. listopada 1991.

TOMISLAV VINKOVIĆ,

PU brodsko - posavska, Marinci, 13. listopada 1991.

MATO ŽIVIĆ,

PU brodsko - posavska, Marinci, 13. listopada 1991.

DARKO BRLETIĆ,

PU karlovačka, Skradnik, 14. listopada 1991.

STJEPAN DUJAK,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 14. listopada 1991.

IVAN KOZIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Bogdanovci, 14. listopada 1991.

MIROSLAV PINJUŠIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Vinkovci, 14. listopada 1991.

ŽELJKO ČULE,

MUP sjedište, Bujavica, 15. listopada 1991.

NIKOLA IVUŠIĆ,

MUP RH, Bujavica, 15. listopada 1991.

MATE LAŠKARIN,

PU ličko - senjska, Drenov Klanac, 15. listopada 1991.

ZDRAVKO ŠPOLJARIĆ,

PU ličko - senjska, Drenov Klanac, 15. listopada 1991.

JURE VUJEVIĆ,

MUP sjedište, Bujavica, 15. listopada 1991.

JOSIP MAJSAN,

PU osječko - baranjska, Bilje, 16. listopada 1991.

FRANJO MAJSAN,

PU osječko - baranjska, Bilje, 16. listopada 1991.

PAVO KLEŠKOVIĆ,

PU dubrovačko - neretvanska, Zavrelje, 17. listopada 1991.

BORIVOJ MARGETIĆ,

MUP sjedište, Osijek, 17. listopada 1991.

MIROSLAV NAGLAV,

MUP sjedište, Rijeka, 17. listopada 1992.

POČIVALI U MIRU!

Nitko me nije tražio

Neki dječak došao je kući zaplakan. Da bi ga utješio, djed ga zagrli, ali dječak je i dalje jecao. Djed ga pomilova po kosi nastojeći ga umiriti.

- Jesu li te tukli? - upita ga.

Dječak odmahnu glavom.

- Je li ti netko nešto ukrao?

- Ne. - odvrati dječak kroz plač.

- Pa što se onda dogodilo? - upita djed zabrinuto.

Dječak obriše nosić i počne pripovijedati:

- Igrali smo se skrivača. Ja sam se sakrio na dobro mjesto. Čekao sam tamo dugo vremena... Oni su konačno završili igru i pošli kući, a mene nitko nije tražio. - Dječak je drhtao još uvijek jecajući. - Razumiješ li? Nitko me nije tražio.

Bruno Ferrero

Uto čuju korak Jahve, Boga, koji je šetao vrtom za dnevнog povjetarca. I sakriju se - čovjek i njegova žena - pred Jahvom, Bogom, među stabla u vrtu. Jahve, Bog zovne čovjeka:

- Gdje si? - reče mu.

On odgovori:

- Čuo sam tvoj korak po vrtu; pobjojah se jer sam gol, pa se sakrih.«

(Post 3,8-10)